

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIH-400/11-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola, Bartošovice v Orlických horách
Sídlo:	Bartošovice v Orlických horách 23 517 61 Rokytnice v Orlických horách
IČ:	75 015 757
Identifikátor:	650 043 090
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Petrou Klaclovou, ředitelkou mateřské školy
Zřizovatel:	Obec Bartošovice v Orlických horách
Místo inspekční činnosti:	Mateřská škola
Termín inspekční činnosti:	19. – 21. 4. 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Mateřská škola Bartošovice v Orlických horách (dále MŠ) organizuje předškolní vzdělávání v jedné třídě s cílovou kapacitou 25 dětí. Ve školním roce 2010/2011 k termínu 30. 9. 2011 bylo zapsáno k celodenní docházce 14 dětí ve věku od dvou do šesti let. Škola dlouhodobě nenaplnuje stanovenou kapacitu. MŠ nevykazuje v tomto školním roce děti se speciálními vzdělávacími potřebami ani děti nadané, žádné dítě nemá odklad školní docházky. Provoz školy je od 7:00 do 15:45 hodin. Výše úplaty za předškolní vzdělávání činí 70 Kč. MŠ navštěvují děti z obcí Bartošovice v Orlických horách a z Rokytnice v Orlických horách. Jejich dovážení zajišťuje ředitelka školy hromadnou veřejnou dopravou.

Vzdělávací nabídka vychází ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s názvem „Ledříček a jeho kamarádi z Orlických hor“ (dále ŠVP PV). K obohacení vzdělávacího programu přispívají divadelní představení, výlety, exkurze, besídky, plavecký výcvik v Ústí nad Orlicí, ale také zájmové kroužky (seznamování s anglickým jazykem, hra na zobcovou flétnu), které ředitelka školy vede pro děti, jejichž rodiče o to projeví zájem. Pravidelně jsou do vzdělávacích programů zařazovány aktivity spojené s prožíváním lidových tradic a pohybem v rámci sezónních činností (např. zimní olympijské hry).

V MŠ pracují ve školním roce 2010/2011 tři pedagogické pracovnice, odborně kvalifikovaná je ředitelka školy. Záměrem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci předškolního období k získání přiměřené sociální gramotnosti a základů pro jejich další rozvoj a učení formou základního vzdělávání. Veřejnost má příležitost získat aktuální informace o škole prostřednictvím webových stránek obce <http://www.bartosovice.eu/>.

Od poslední inspekční činnosti provedené v roce 2007 došlo ke změnám v personálním obsazení (zástup učitelky MŠ za rodičovskou dovolenou). V materiálním vybavení byla MŠ vybavena novými lehátky pro odpočinek dětí, byly doplněny hračky a učební pomůcky včetně souboru maňásků. Zásadní proměna nastala na školní zahradě, která byla zcela nově zařízena k aktivnímu pobytu dětí venku. V době inspekce probíhaly ještě dokončovací práce spojené s instalací jednotlivých herních prvků.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

ŠVP PV s platností od 1. 9. 2009 zpracovala ředitelka školy. Z komparační analýzy provedené Českou školní inspekcí (dále ČŠI) před zahájením inspekce vyplynul nesoulad se zásadami Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání čj. 32 405/2004-22 (dále RVP PV). Ředitelka školy na doporučení ČŠI zareagovala a ještě i v průběhu inspekce připomínky zpracovala tak, že ŠVP PV je v souladu s RVP PV.

Sledované aktivity v průběhu inspekčních hospitací se vztahovaly k lidové tradici – velikonoční svátky. Prostřednictvím činností připravených učitelkami se děti seznamovaly s významem velikonočních svátků a především formou praktických činností (pečení a zdobení perníčků, malování vajíček, pletení pomlázky) prožívaly velikonoční zvyky. S využitím rozhovorů a vyprávění získávaly nebo si rozšiřovaly poznání spojené s těmito svátky.

Inspekční hospitace prokázaly, že škola poskytuje předškolní vzdělávání v prostředí čistém a esteticky upraveném. Zaměstnanci školy podporují zdravý vývoj dětí jak po stránce fyzické, tak i psychické. V průběhu organizace dne se ve vyváženém poměru

střídalý spontánní a řízené aktivity. Prostředkem k získání nových zkušeností a dovedností byly pro děti především hra a exkurze, které ve spojení s přímým prožitkem měly pozitivní vliv na jejich poznání a aktivitu. V rámci spontánních činností si děti samy vybíraly hračky, učební pomůcky nebo se zapojovaly do činností výtvarně zaměřených. Projevovaly různou úroveň svých aktivit. Některé děti si dovedly hru velmi dobře rozehrát, byly tvořivé, uměly uplatnit představivost. Ze strany pedagogického vedení chybělo více podnětů pro ranní hru dětí. Promítala se absence promyšlenějšího plánování činností prostřednictvím třídního vzdělávacího programu.

Učitelky využívaly individuální a skupinové formy vzdělávání. Zvolená motivace a aktivní formy učení napomáhaly k udržení zájmu a soustředěnosti dětí. Úroveň sebeobslužných dovedností při oblékání a hygieně odpovídala především věku dětí. Mezi dětmi byly sledovány přátelské vztahy, učitelky je vedou ke slušnému vystupování. Škola posiluje péči o jejich zdraví, děti se učí starat o svoji hygienu včetně čištění zubů (pokud o to rodiče dětí jeví zájem). Děti dobře zvládaly jednoduché pracovní dovednosti, postaraly se o své věci, uměly kulturně stolovat.

V průběhu inspekčních hospitací se učitelky věnovaly rozvoji komunikačních dovedností dětí. Ředitelka školy podporuje cíleně tuto oblast, často zařazuje maňásková divadla a dramatizaci pohádek. Procvičování výslovnosti jednotlivých hlásek tvoří součást vzdělávacích programů. Písemné záznamy v třídní knize dokladovaly, že do výuky jsou průběžně zařazovány pohybové aktivity. Učitelky rozvíjejí tělesnou zdatnost a pohybové dovednosti, využívají i prvky jógy. V době inspekce to byly především pohybové aktivity realizované venku v přírodě. MŠ nemá v herně dostatečné prostory pro pohyb, omezená je i nabídka tělovýchovného náradí a náčiní. Tělocvičnu v patře dle sdělení ředitelky školy nevyužívají.

Vzdělávání dětí probíhalo v klidné atmosféře. Děti byly spokojené, s důvěrou se na učitelky obracely, cítily v nich oporu. Učitelky děti vhodně povzbuzovaly, kladly na ně přiměřené požadavky. Děti nebyly nadbytečně organizovány, aktivně reagovaly na pokyny učitelek. Z rozhovoru s ředitelkou školy vyplynulo, že do vzdělávacích programů zařazuje plnění úkolů podporujících rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti. Tato skutečnost se promítla do sledovaných činností i v průběhu inspekce. Záznamy v třídní knize potvrzují ve větší frekvenci čtenářskou gramotnost nad matematickou.

Ředitelka školy průběžně sleduje vývoj a dosahované pokroky dětí. Jednotlivé problémy řeší a projednává s rodiči. Má o dětech přehled, kvalifikovaně charakterizovala získané postřehy při jejich výchově a vzdělávání. Na základě pozorování vede o dětech jednoduchou formou písemné záznamy. Ze zavedeného systému v oblasti plánování a záznamů o dětech nebylo zřejmé, jak učitelky s poznatky dále pracují.

Škola v případě potřeby spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Jedná se především o spolupráci v souvislosti s šetřením školní zralosti před vstupem dětí do základní školy. Dále zprostředkovává rodičům a doporučuje jim odbornou péči pro děti s vadami ve vyjadřování a výslovnosti.

Vedení dětí ke zdravému životnímu stylu a vytváření bezpečného prostředí pro vzdělávání tvoří součást programové nabídky školy. Přístup do budovy MŠ je podle potřeby omezován uzamčením dveří. Ředitelka školy vydala vnitřní předpisy k zajištění bezpečného provozu a vytvořila odpovídající organizační podmínky při pobytu dětí venku, sportovních akcích a výletech, stanovila i opatření při vzniku úrazu. ČŠI na základě provedené prohlídky školy nezaznamenala zcela odpovídající podmínky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (ložnice: ostrá hrana opěrky u křesla, ohrnutý okraj

koberce, vyčnívající dřevěné čepy na krytu ústředního topení; školní zahrada: nezajištění průchodu dětí po schodech do zahrady zábradlím, opadávající omítka). Dále byla ředitelka školy upozorněna na riziko úrazu v místě před kůlnou pro uskladnění venkovních hraček, kde byl přeražený betonový překlad a tím hrozilo dětem přímé nebezpečí propadnutí do kanalizační jímky. Ředitelka školy přijala opatření a zřizovatel ihned zajistil odstranění závady. Zahrada byla vybavena novými dřevěnými sestavami (průlezky, houpačky, pískoviště), v řešení v době inspekce bylo ještě vybudování dopadových ploch.

Škola provádí účinnou prevenci úrazovosti, lékárnička první pomoci byla vybavená předepsaným materiálem s platnou dobou použitelnosti. Ve sledovaném období 2008 až 2010 škola nezaznamenala žádný úraz. Pro evidenci úrazů byl vyčleněn pouze sešit, který neobsahoval údaje vyžadované příslušnou vyhláškou. V průběhu inspekční činnosti byla kniha úrazů zavedena a údaje byly doplněny.

Uspořádání dne v MŠ respektuje základní požadavky psychohygieny. Každodenní pobyt dětí venku tvoří součást plánovaných programů v případě příznivých povětrnostních podmínek. Dle sdělení ředitelky školy délka odpoledního odpočinku vychází z individuálních potřeb dětí. Učitelky zařazují do vzdělávacího programu témata vztahujících se k oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, ale informace o konkrétním poučení dětí do třídní knihy nezaznamenávají.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy předložila dokumenty ověřující vznik školy. Údaje uvedené v kontrolovaných dokumentech (zřizovací listina, rozhodnutí o zápisu MŠ do rejstříku škol a školských zařízení) se skutečností se neshodovaly úplně. V průběhu inspekce ředitelka školy zajistila operativně aktualizaci elektronické adresy a čísla telefonu školy.

Ředitelka školy byla jmenována do funkce na základě výsledků konkurzního řízení s účinností od 1. 7. 2004. Předpoklady pro výkon funkce splňuje. Studium pro ředitele škol a školských zařízení absolvovala v roce 2008. Vzhledem k velikosti školy si kompetence spojené s řízením právního subjektu ponechala sama. V případě její nepřítomnosti ve škole (účast na školeních, poradách ředitelů, pracovní neschopnost) jí v rozsahu povinností určených v pracovní náplni zastupuje učitelka MŠ. Odpovědnost za pracovní povinnosti vymezila ředitelka školy zaměstnancům v jednotlivých pracovních náplních podle jejich pracovního zařazení.

Dokumentace k přijímání dětí je ve škole vedena. Veřejnost je informována o probíhajícím zápisu do MŠ prostřednictvím vývěsek nejen v obci, ale i v Rokytnici v Orlických horách a oznámením ve zpravodaji „Rokytnický kurýr“.

Ředitelka školy vede povinnou dokumentaci v souladu s ustanovením školského zákona. Některé úpravy formálního charakteru byly provedeny ve školní matrice. V průběhu inspekce byl dopracován také školní řád o potřebné informace. Má přehled o práci zaměstnanců a průběžně sleduje plnění jejich povinností, je s nimi v každodenním styku. Její hospitační a kontrolní činnosti není předem plánovaná. Konkrétní zjištění projednává s pracovníci okamžitě, záznamy o tom nevede. V průběhu školního roku organizuje pedagogické rady, kterých se zúčastňují všechny pracovnice MŠ. Z předložených záznamů nevyplývalo projednání zásadních dokumentů školy (ŠVP PV

a školní řád). Předmětem jednání jsou především organizační záležitosti a akce školy spojené s plněním ŠVP PV. Metodické vedení nekvalifikovaných pracovníků ani výsledky hospitační a kontrolní činnosti netvoří jejich součást.

Na pedagogickém procesu se spolupodílí kromě ředitelky školy ve výši pracovního úvazku 38 % učitelka MŠ bez odpovídající odborné kvalifikace, která zároveň vykonává funkci školnice na úvazek 40 % a činnosti spojené s výdejem stravy na úvazek 21 %. Dále na dohodu o provedení práce v MŠ působí ještě další pracovníce, která v MŠ plní povinnosti spojené se vzděláváním dětí dle stanoveného rozvrhu třikrát týdně dopoledne nebo dle potřeby. Zajišťuje bezpečnost dětí a pedagogickou práci s dětmi v době probíhajících nadstandardních aktivit (seznamování s anglickým jazykem, hra na zobcovou flétnu). Má sjednaný rozsah práce do 150 hodin za rok.

Oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je v současné době podhodnocena. Od roku 2009 se učitelky neúčastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Ředitelka školy v letech 2007 – 2009 navštívila tři vzdělávací akce. Další dvě pedagogické pracovníce se systematicky nevzdělávají, zkušenosti čerpají konzultacemi od ředitelky školy a sledováním článků odborného časopisu Informatorium. ČŠI doporučila ředitelce školy přijmout opatření a v dalším období se zaměřit na oblast vzdělávání u všech tří pedagogických pracovníků školy.

MŠ využívá pro svoji činnost přízemní část jednopatrové budovy. Prostory v prvním patře (dříve určené pro základní školu do doby jejího zrušení) jsou využívány pro obecní knihovnu, tělocvičnu pro veřejnost a jako kabinet. K nejčastějším činnostem dětí slouží herna a malá ložnice. Děti se stravují zpravidla v samostatné jídelně sousedící se školní kuchyní. Vybavení interiéru nezohledňuje ergonomické požadavky na konstrukci dětského nábytku. Ředitelka školy modernizuje, doplňuje a obnovuje stavebnice, hračky a materiál pro tvořivé činnosti v závislosti na finančních možnostech školy. Všestranný rozvoj dětí je podporován také využíváním televize s přehrávačem médií. Pro administrativu i vzdělávání škola provozuje jeden počítač připojený k internetu. Interiér je vkusně vyzdoben přírodninami a pracemi dětí tematicky zaměřenými k ročnímu období a činnostem.

Zřizovatel vyvíjí snahu o zlepšení podmínek pro vzdělávání dětí, připravil projekt na rekonstrukci stavebního stavu budovy školy a zajišťuje podmínky pro její realizaci. K budově náleží oplocený pozemek nově vybavený venkovními herními prvky. Údržbu zahrady provádí školnice, podle potřeby některé práce zajišťuje i zřizovatel. Venkovní hračky umístěné v zahradním skladu jsou většinou starší a některé již zcela nefunkční.

Škola hospodaří s finančními prostředky získanými z více zdrojů, neprovozuje doplňkovou činnost. Dotace ze státního rozpočtu používá na úhradu mzdových nákladů a s mini souvisejících zákonných odvodů, nákup hraček a učebních pomůcek, knih, na ostatní výdaje vyplývající z pracovněprávních vztahů a v předchozích letech i na úhradu akcí DVPP. Zřizovatel zajišťuje ze svého rozpočtu úhradu plateb souvisejících s provozem školy, přispívá na nákup učebních pomůcek a hraček. Stará se o údržbu a opravy budovy školy a školní zahrady. Příjmy z vlastní činnosti jsou tvořeny tržbami za stravné děti (přispívá zřizovatel) a úplatou za předškolní vzdělávání. V minulých letech získala škola i drobné sponzorské dary. Zavedeným účinným vnitřním kontrolním systémem je prováděna kontrola hospodárného využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Vztahy mezi rodiči a školou jsou založeny na důvěře a spolupráci. Na přípravě školních akcí se často podílejí rodiče. Škola pořádá divadelní představení pro veřejnost a hudební vystoupení. Učitelky s dětmi zajišťují vystoupení na akcích obce (vítání občánků, Dětský den atd.).

Ředitelka školy účinně spolupracuje se starostou obce, s nímž se také setkává na pracovních jednáních. Zřizovatel se spolupodílí podle finančních možností na vytváření odpovídajících podmínek pro vzdělávání dětí. Partnery školy tvoří místní sdružení, některá s přeshraniční působností (např. Chráněné dílny Kopeček – projekt Zvířátka v ZOO, SK Wirhanea Rokytnice v Orlických horách – jízda na koni a další akce). V zimním období využívá škola nabídky lyžařské školičky ve sportovním areálu provozovaném v těsné blízkosti školy. Činnost a úspěchy školy jsou prezentovány při každodenním kontaktu s rodiči i prostřednictvím regionálního tisku (Horský kurýr). O existenci školy lze získat jen velmi stručnou informaci z internetových stránek obce. Škola se účastní každoročně vyhlašovaných výtvarných soutěží, děti se umísťují na předních místech. Originální řešení poskytování aktuálních informací rodičům tvoří tzv. „INFO NA LEDNIČKU“ (lístečkový systém s informacemi pro rodiče zajišťovaný ředitelkou školy).

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost mateřské školy je v souladu s údaji uvedenými v zápisu do rejstříku škol a školských zařízení a vykazuje funkční stav. Škola umožňuje a zabezpečuje dětem rovný přístup k předškolnímu vzdělávání, její kapacita není dlouhodobě naplňována.

Předškolní vzdělávání je realizováno podle ŠVP PV, který je po dopracování ve všech kritériích v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Předškolní vzdělávání je organizováno v prostředí partnerské spolupráce mezi dětmi a učitelkami. Základy klíčových kompetencí jsou rozvíjeny rovnoměrně ve všech oblastech. Dílčí rezervy jsou v oblasti personálních podmínek. Ze strany vedení školy byla zaznamenána nižší podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy. Absence odborné kvalifikovanosti učitelek si vyžaduje větší pozornost při jejich zapojení do systému plánování předškolního vzdělávání a při promýšlení realizace integrovaných bloků.

Škole se postupně daří modernizovat materiální podmínky k předškolnímu vzdělávání jak v budově, tak i na školní zahradě. Učitelky vedou děti k pozitivním vzájemným vztahům, do programové nabídky zařazují témata zabývající se ochranou dětí před sociálně patologickými jevy. Na dílčí nedostatky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, na které upozornila ČŠI, ředitelka školy zareagovala okamžitě a přijala účinná opatření.

Spolupráce mateřské školy nejen s rodiči dětí, ale i s dalšími institucemi obohacuje vzdělávací nabídku předškolního vzdělávání.

Škola hospodaří s finančními prostředky ze státního rozpočtu, příspěvkem z rozpočtu zřizovatele a vlastními příjmy. Poskytnuté finanční prostředky jsou využívány efektivně k naplňování cílů ŠVP PV a k rozvoji osobnosti dětí předškolního věku.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do čtrnácti dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky g7zais9 nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu deseti let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 19. 5. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Bc. Miloslava Beránková, školní inspektorka

M. Beránková v. r.

Mgr. Ladislav Kosa, školní inspektor

L. Kosa v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 23. 5. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce
Petra Klaclová, ředitelka školy

Klaclová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.